

Functiemix V&V

samenhang tussen

de functies V&V:

opleidingsniveau 2 t/m 8

Speerpunten UKON

**Onderzoek in de
praktijk**

**Wetenschappelijk
onderzoek**

**De kracht van
leren**

**Samen met cliënt
en mantelzorger**

**Wetenschap
binnen de V&V**

**Kennis delen en
leren van elkaar**

**Resultaten in de
praktijk**

Onderzoekslijnen

Onderzoekslijn V&V: professionaliseren

Aangrijpingspunten zijn:

Functiemix V&V

verpleegkundig en verzorgend leiderschap
stimuleren van reflectie in de praktijk, EBP,
implementatie van richtlijnen en protocollen
methodisch werken
praktijkgericht onderzoek
communicatie binnen zorgteams
interprofessionele samenwerking met behandelteams

2012

- enorm gat: tussen verzorgenden en arts;
- vanuit UKON geen gesprekspartners met verzorgenden

NU

- Huiskamermedewerkers zijn ontslagen en weer in ere hersteld
- Verzorgenden zijn zelfstandiger, professioneler
- Verpleegkundig specialisten, in medisch domein
- Psychologen meer zichtbaar
- En er zijn aardig wat verpleegkundigen

‘Who

is

that

nurse?’

Lovink et al., Int. J. N. Studies, 2020

- seniorverpleegkundige
- hbo-verpleegkundige
- verpleegkundige
- indicatiesteller
- praktijkverpleegkundige
- triageverpleegkundige
- casemanager
- zorgcoördinator
- kwaliteitsverpleegkundige
- netwerkverpleegkundige
- (en de regieverpleegkundige komt niet voor)

Hbo-functieprofiel, juni 2019

Heeft UKON-zorgorganisatie een hbo-verpleegkundige functieprofiel?

- ja: 7/15
 - waarvan 2 organisaties zelfs twee of meer tgv fusies
- nee: 8/15
 - alleen algemeen verpleegkundig functieprofiel: 7x
 - een hbo-profiel maar hoeft niet persé een verpleegkundige te zijn; 1x

Excellence in Nursing

Dat doen we SAMEN

Prof. dr. Hester Vermeulen

Hoogleraar Verplegingswetenschap

Maatschappelijke ontwikkelingen
Wat verplk bijdragen
Verschil mbo hbo
We doen het SAMEN

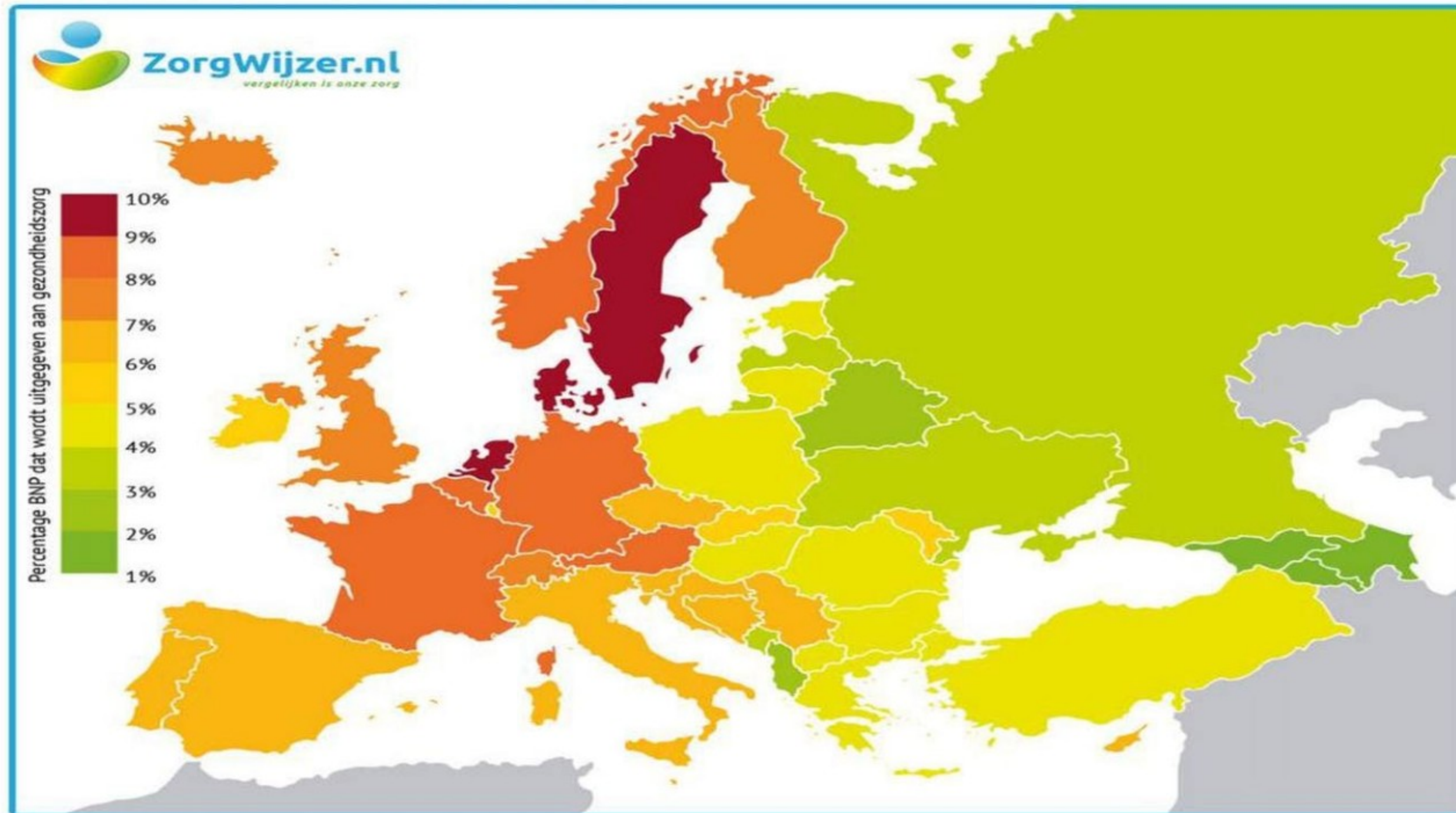
De gezondheidszorg verandert

- De overheid wil de gezondheidszorg voor iedereen **goed, betaalbaar en toegankelijk** en houden. Omdat steeds meer mensen zorg en ondersteuning krijgen, blijven de kosten stijgen.
- Daarbij sluit voor veel mensen de zorg niet voldoende aan op hun **wensen en mogelijkheden**. Mensen willen langer zelfstandig zijn en wonen en zelf bepalen wat ze nodig hebben. Het liefst in eigen buurt of wijk.

De gezondheidszorg verandert

- **Vergrijzing** & meer technologische mogelijkheden
- Zorg **dichter bij huis** & ketenzorg / netwerkzorg
- Preventie, **persoonsgericht** en robotisering

Zorg in Europa: Nederland behoort tot duurste én beste

Dus we verwachten veel!

- Meer leveren tegen **minder kosten**
- Een **andere manier** van werken
- Dus allerlei nieuwe **competenties....**
- En... in nieuwe **complementaire samenwerkingen**

De HBO verpleegkundige.....

Zorgverlener: De hulpverlener stelt op basis van klinisch redeneren de behoefte aan zorg vast.

Communicator: De hulpverlener communiceert op professionele wijze met de zorgvrager en diens netwerk.

Samenwerkingspartner: De hulpverlener gaat een vertrouwensrelatie aan, werkt effectief samen met de zorgvrager en ondersteunt hen in het zelfmanagement.

Reflectieve EBP-professional: De hulpverlener handelt vanuit een onderzoekend vermogen leidend tot reflectie, evidence based practice (EBP) en innovatie.

...is een professionele duizendpoot

Gezondheidsbevorderaar: De hulpverlener bevordert de gezondheid van de zorgvrager of groepen zorgvragers door het organiseren en toepassen van passende vormen van preventie.

Organisator: De hulpverlener toont leiderschap in het handelen in de samenwerking met anderen en weegt de verschillende belangen.

Professional en kwaliteitsbevorderaar: De hulpverlener monitort, meet en screent de zorgverlening om goede kwaliteit van zorg te borgen dan wel te verbeteren.

V&V samen van cruciaal belang

Verpleegsentitieve indicatoren De hulpverlener bevordert de gezondheid van de zorgvrager of groepen zorgvragers door het organiseren en toepassen van passende vormen van preventie.

Organisator: De hulpverlener toont leiderschap in het handelen in de samenwerking met anderen en weegt de verschillende belangen.

Professional en kwaliteitsbevorderaar: De hulpverlener monitort, meet en screent de zorgverlening om goede kwaliteit van zorg te borgen dan wel te verbeteren.

Verzorgenden, verpleegkundigen en VS

- **Patient:** Vrijheidsbeperking, **ondervoeding**, mondzorg
Vallen, medicatiefouten, persoonsgerichte overdracht
Infecties, **communicatie**, **zelfredzaamheid**, mortaliteit
Adherentie **richtlijnen**, onnodige diagnostiek
Andere methodiek = **things left undone**..
- **Professional;** **Burnout**, teamwerken, werktevredenheid
- **Organisatie:** **Kosten & Kwaliteit**

Catharina van Oostveen, Marian Smeulders, Hester Vermeulen. Nurse-sensitive indicators suitable to reflect nursing care quality: a review and discussion. Nederlands Tijdschrift voor Evidence Based Practice 2014
Guus Munten. Nursing sensitive quality indicators for nursing home care: international review of literature, policy and practice. Nederlands Tijdschrift voor Evidence Based Practice 2014
Catharina van Oostveen, Hester Vermeulen. A cross-sectional study of 'care left undone' on nursing shifts in hospitals. Nederlands Tijdschrift voor Evidence Based Practice . 2016

Functieprofielen

Daadwerkelijk onderscheid maken in de praktijk

MBO

- Optimaliseert zorgproces *patiënt*
- Coördineert verpleegkundige aspecten rondom *individuele patiënt*
- *Levert bijdrage* aan kwaliteit van verpleegkundige zorg (bijv. werkgroep)

HBO

- Optimaliseert zorgproces *patiëntengroep*
Coaching (overstijgend)
- Coördineert verpleegkundige aspecten rondom *patiëntenstromen*
Klinisch redeneren
- **Evidence-based practice**
Kwaliteitsverbeteringen
- **Leiderschap**
• *Maakt* kwaliteit van zorg (bijv. opzetten praktijkonderzoek)

<https://www.nvz-ziekenhuizen.nl/onderwerpen/functiedifferentiatie-mbo-en-hbo-verpleegkundigen>

Samen staan we
sterk, het
heeft altijd
gewerkt

Positieve en innovatieve context

Wrap up

- De zorg verandert, daardoor hebben zorgprofessionals steeds nieuwe **competenties** nodig en nieuwe **samenwerkingsvormen**
- We vragen veel, het **risico is dat we ze overvragen**
- Om elke dag de kwaliteit van zorg een stukje beter te maken is het belangrijk om SAMEN een **leven lang te leren** en daarvoor de **ruimte te krijgen en te creëren**.

Webinar Noodzaak functiemix en de samenhang tussen de competenties

Lyvore

Even voorstellen

Wie ben ik:

Trudy Riezebos

HR-adviseur bij Lyvore

Lyvore is:

- een ouderenzorg organisatie, 1400 med.
- Amersfoort, Soest, Baarn, Soesterberg, Lage Vuursche
- Kleinschalige woonvormen voor mensen met dementie
- Intramurale zorg
- Geriatrische revalidatie
- Extramurale zorg

Aanleiding

Situatie in 2017

- Teamsamenstelling niet in evenwicht
- Verpleegkundige vinden ouderenzorg niet interessant
- Verzorgende IG niv 3 ervaart werkdruk
- Helpende voelen zich in functie beperkt
- Medewerkers worden overvraagd of ondervraagd
- Verschillende functieniveaus met onduidelijkheid in wie, wat, doet met overlap in taken
- Risico op onvoldoende kwaliteit van zorg
- Risico op ontevreden medewerkers

Doel

- Goede functiemix samenstellen
- Minder functies, betere aansluiting
- Doen waar je voor geleerd hebt
- Benutten van elkaars talenten
- Elkaar aanvullen
- Beter samenwerken in team
- Elke teamlid is even belangrijk!
- Verhogen kwaliteit van zorg
- Medewerkers meer tevreden

Aan de slag

Methodiek Canmedsrollen

Toen alleen nog bekend bij de HBO-V opleiding

De CanMEDS worden gebruikt om de verschillende rollen te beschrijven die zorgprofessionals vervullen in de zorg voor hun cliënten.

Het is een systematiek om competenties te kunnen verdiepen en beschrijven.

Er is één centrale rol, de zorgverlener met vakinhoudelijke competenties, en zes ondersteunende rollen die daarmee samenhangen.

Samen vormen zij de zeven CanMEDS-rollen.

Hoewel de rollen apart van elkaar zijn beschreven, zijn zij onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Canmeds rollen op alle niveaus

- Canmedsrollen per opleidingsniveau beschreven (canmeds inhoud van niv 6 was uitgangspunt)
- Op basis van de kwalificatiedossiers van de diverse opleidingsniveaus 1 t/m 4
- Per Canmedsrol is een matrix gemaakt waarin de werkzaamheden per niveau kort zijn weergegeven.

Project in samenwerking met Utrechtzorg en de MBO/ROC Amersfoort en Hogeschool Utrecht

Voorbeeld

Rol 1: Zorgverlener

Functioniveau	Werkzaamheden	Context en verantwoordelijkheid
Niveau 1 Assistent Dienstverle- ning en Zorg	Voert zorg- en dienstverlenende werkzaamheden in de werk-, woon- en leef omgeving uit.	- Voert eenvoudige routinematige werkzaamheden uit. - Volgens vaste procedures in stabiele situaties. - Onder verantwoordelijkheid en begeleiding van collega's.
Niveau 2 Helpende Zorg en Welzijn	- Ondersteunt zorgvragers vraaggericht bij persoonlijke zorg, ADL en dienstverlenende taken, op basis van de afspraken in het zorgleefplan, zoals wonen, leven en voeding. - Draagt eraan bij dat de cliënt zo veel mogelijk zelf kan doen.	- Biedt operationele zorg vanuit een vast takenpakket, of op basis van instructies. - Volgens standaardprocedures en/ of gemaakte afspraken. - In laagcomplexiteit en stabiele situaties. Kan altijd terugvallen op het team.
Niveau 3 Verzorgende IG	- Analyseert gegevens van de intake en stelt (mede) een zorgleefplan op met zorg- ondersteuningsdoelen en passende activiteiten. - Besprekt dit met zorgvrager. - Signaleert veranderingen in gedrag en gezondheid en onderneemt stappen. - Voert verpleegtechnische handelingen uit in opdracht van een arts. - Stimuleert zelf- en samenredzaamheid, het omgaan met mogelijkheden en beperkingen en participatie in de samenleving.	- Werkt zelfstandig en in team verband. - In gemiddeld complexe zorgsituaties, die voorspelbaar en niet levensbedreigend zijn.
Niveau 4 Mbo Verpleegkun- dige	- Neemt een anamnese af, en geeft advies m.b.t indicatie. - Stelt een verpleegkundige diagnose en bespreekt die met het behandelteam. - Legt samen met de zorgvrager het verpleegproces vast in het verpleegplan. - Coördineert en bewaakt het zorgproces in het team en werkt samen in de keten. - Versterkt het zelfmanagement van de zorgvrager door voorlichting, instructie en advies.	- Verleent zelfstandig verpleegkundige zorg. - In gemiddeld tot hoog complexe instabiele situaties. - Waarbij meerdere ziekten en beperkingen elkaar beïnvloeden.
Niveau 6 Bachelor Verpleegkun- dige	- Stelt op basis van klinisch redeneren een verpleegkundige diagnose vast, ten aanzien van de behoefte aan (verpleegkundige) zorg. - Regisseert en coördineert bij een complexe zorginhoudelijke vraag, om samen met het team, tot een passende interventie te komen. - Ondersteunt, indien nodig, bij de uitvoering daarvan en betreft waar nodig andere professionals. - Stelt de zorgindicatie vast of stelt deze bij en vraagt deze aan.	- Verleent zelfstandig verpleegkundige zorg. - In (hoog) complexe- en onvoorspelbare, instabiele zorgsituaties. - Draagt medeverantwoordelijkheid voor het aansturen van processen en de ontwikkeling van collega's.

Rol 3: Samenwerkingspartner

Functioniveau	Werkzaamheden	Context en verantwoordelijkheid
Niveau 1 Assistent Dienstverle- ning en Zorg	- Staat derden te woord en verwijst ze door. - Overlegt met collega's over werkzaamheden.	- Voert eenvoudige routinematige werkzaamheden uit. - Volgens vaste procedures in stabiele situaties. - Onder verantwoordelijkheid en begeleiding van collega's.
Niveau 2 Helpende Zorg en Welzijn	- Vraagt naar de wensen en de tevredenheid van de zorgvrager. - Geeft zo nodig extra uitleg aan zorgvragers. - Assisteert bij de uitvoering van sociale en recreatieve activiteiten. - Bevordert een positief groepsklimaat. - Neemt deel aan werkoverleg om het werk af te stemmen. - Signaleert bijzonderheden en veranderingen bij de zorgvrager. - Draagt gegevens van de zorgvrager en de geboden ondersteuning over aan collega's.	- Biedt operationele zorg vanuit een vast takenpakket, of op basis van instructies. - Volgens standaardprocedures en/ of gemaakte afspraken. - In laagcomplexiteit en stabiele situaties. Kan altijd terugvallen op het team.
Niveau 3 Verzorgende IG	- Verbindt de zorgvrager, naastbetrokkenen en andere zorgverleners in hun samenwerking. - Werkt samen met andere disciplines en schakelt hen in volgens afspraak in het zorgplan. - Evalueert met alle betrokkenen de effecten van de zorgverlening en stelt zo nodig (in overleg met de zorgvrager en anderen) bij.	- Werkt zelfstandig en in team verband. - In gemiddeld complexe zorgsituaties, die voorspelbaar en niet levensbedreigend zijn.
Niveau 4 Mbo Verpleegkun- dige	- Stelt verpleegdoelen vast met de zorgvrager. - Checkt regelmatig of de zorgvrager tevreden is met gemaakte afspraken. - Onderzoekt de verschillende belangen en mogelijkheden bij naast betrokkenen en andere zorgprofessionals t.a.v. de verpleegkundige zorg en coördineert die zorg.	- Verleent zelfstandig verpleegkundige zorg. - In gemiddeld tot hoog complexe instabiele situaties. - Waarbij meerdere ziekten en beperkingen elkaar beïnvloeden.
Niveau 6 Bachelor Verpleegkun- dige	- Gaat een langdurige relatie aan met de zorgvrager en onderhoudt die relatie. - Weegt de waarde van verschillende kennisbronnen af voor de zorgvrager in het besluitvormingsproces. - Werkt multidisciplinair samen binnen en buiten de zorg met betrekking tot zorg- en behandeldoelen. - Deelt de nodige kennis en informatie met collega's, zodat de continuïteit van zorg is geborgd.	- Verleent zelfstandig verpleegkundige zorg. - In (hoog) complexe- en onvoorspelbare, instabiele zorgsituaties. - Draagt medeverantwoordelijkheid voor het aansturen van processen en de ontwikkeling van collega's.

De pilot

- 4 teams: (Revalidatie- kleinschalig wonen-leerafdeling-extramuraal team)
- Workshops leren werken met methodiek
- Casebesprekingen obv welke rollen zijn hier belangrijk en wie doet daarin wat?
- Teams hebben zelf spel ontwikkeld om bespreken makkelijker te maken
- Functiebeschrijvingen zijn aangepast naar de canmedsrollen.

Canmeds Bloem

Het CanMEDSspel

Helpt het team om inzicht te krijgen welke rollen nodig zijn bij een cliëntvraag en welke taken door welke functie vervuld kan worden.

1. Geef elk teamlid per rol een strook met de taken en verantwoordelijkheden die passen bij het eigen functieniveau (dus ieder zeven stroken)
2. Kies een cliëntcasus
3. Ga per rol na of deze relevant is in deze casus.
4. Zo ja, welke taken moeten binnen de rol uitgevoerd worden. En zijn dat taken die binnen jouw functieniveau vallen? Zo ja, leg strook op de rol.
5. Ga met elkaar in gesprek: klopt het? Zijn meerdere niveaus nodig? Zijn die niveaus ook beschikbaar?
6. Herhaal deze cyclus.

Evaluatie van de canmeds pilot

Medewerkers gaven aan:

- We zijn cliëntgerichter gaan werken.
- We hebben de taken beter verdeeld in het team.
- We werken meer passend bij ons functieniveau
- We passen onze teamsamenstelling aan
- We kijken kritischer naar ons eigen werk
- We geven elkaar meer feedback

Vervolg tot heden

- Positionering verpleegkundigen niv 4
 - Canmeds scholing opgezet voor 4 rollen
 - Werkgebied deels binnen en deels buiten team
 - Coördinatie en kwaliteitstaken dicht bij teams
- Medewerkers niv 6 diploma positioneren: werken buiten teams (overstijgende kwaliteits-thema's)
- Opnieuw bezien van functiemix door arbeidsmarktkrapte VIG niv 3 !
- Modulair opleiden ontwikkeld met ROC's:
 - niv 2 en 3 doorstromen en
 - zij- instromers aantrekken en snel inzetbaar maken.

Vragen ?

Aafje Looren de Jong

- ▶ Voorstellen
- ▶ HBO-V
- ▶ Kwaliteit verpleegkundige
- ▶ VS-io
- ▶ Van verzorgende IG tot nu

Functie differentiatie binnen Zorgcentra de Betuwe

- ▶ Op eigen initiatief van de medewerkers
- ▶ Voor een groep of individu
- ▶ Leren wordt beloond

HBO- Verpleegkundigen binnen Zorgcentra De Betuwe

- ▶ Gespecialiseerd verpleegkundige
 - ▶ Is vaak een verpleegkundige niv 4 met specialisatie: wondverpleegkundige diabetesverpleegkundige etc.
- ▶ HBO-V op de woning/afdeling
 - ▶ Zorgt voor verbetering van kwaliteit van zorg binnen het eigen team.
- ▶ Project Verpleegkundige
 - ▶ Gaat op projectbasis aan de gang in een specifiek team ,bijvoorbeeld team met problemen tav de kwaliteit van zorg. Van tijdelijke aard.
- ▶ Kwaliteitverpleegkundige
 - ▶ Op locatieniveau ondersteuning voor de teams om de kwaliteit van zorg en de deskundigheid te bevorderen.

Volgende keer: 26 november

Ervaringen van Attent Zorg en Behandeling
met seniorverpleegkundigen

Vanuit perspectief: directeur,
beleidsmedewerker en de
seniorverpleegkundigen zelf

Café Functiemix V&V

vanaf nu gelegenheid tot reflectie en uitwisseling met andere kijkers, tot 16.30

Keuze uit vier café's:

- naar aanleiding van spreker 1, 2 of 3
- naar aanleiding van de voorlopige UKON-rolbeschrijving hbo-verpleegkundige

De link staat in de mail van het UKON (mail 2 november)